

den 19. april 2006 af Udvalget til Behandling af Grundlovsforslag.

Justitsministeriet er ikke bekendt med, at der under disse drøftelser skulle være givet udtryk for, at lovforslag nr. L 3 om ændring af Danmarks Riges Grundlov »med sit rent deklaratoriske indhold ikke skaber tvivl i relation til grundlovens øvrige bestemmelser«.

I den forbindelse kan der henvises til, at udtrykket »deklaratorisk« traditionelt anvendes som betegnelse for retsregler, der – i modsætning til såkaldte præceptive retsregler – kan fraviges ved aftale.«

Spørgsmål 9:

Vil de 3 forslag til ændringer af grundloven som angivet i statsministerens svar på spm. 6 til L 1 indebære en ændring af tronfølgelovens grundlovsrang, eller vil tronfølgeloven efter ændringer som de angivne kunne ændres efter en sædvanlig lovgivningsprocedure?

Svar på spm. 9:

Henvisningen i grundlovens § 2, 2. pkt., til tronfølgeloven af 27. marts 1953 indebærer, at tronfølgeloven har grundlovsrang, og at ændringer af tronfølgeloven derfor skal gennemføres efter proceduren i grundlovens § 88.

Lovforslag nr. L 1 om ændring af tronfølgeloven er i overensstemmelse hermed fremsat i henhold til proceduren i grundlovens § 88. Det fremgår af punkt 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at også eventuelle senere ændringer af tronfølgeloven skal gennemføres efter samme procedure som et grundlovsforslag.

Det kan oplyses, at ingen af de tre eksempler på mulige ændringer af grundlovens § 2, 2. pkt., der er opstillet i Statsministeriets besvarelse af udvalgets spørgsmål nr. 6, bygger på en forudsætning om, at tronfølgeloven ikke længere vil have grundlovsrang, hvis grundlovens § 2, 2. pkt., ændres som skitseret i eksemplerne.

Det ville imidlertid principielt set være muligt i forbindelse med et ændringsforslag som de omtalte at bestemme, at tronfølgeloven ikke længere skal have grundlovsrang, således at eventuelle fremtidige ændringer af tronfølgeloven ville kunne gennemføres uden iagttagelse af proceduren i grundlovens § 88. Det skyldes, at forslaget i givet fald netop ville blive gennemført efter proceduren for grundlovsændringer.

For at undgå tvivl om, hvorvidt tronfølgeloven efter en eventuel ændring af grundlovens § 2, 2. pkt., fortsat ville have grundlovsrang, ville det på den baggrund være nærliggende at tage stilling til spørgsmålet i de bemærkninger, der skulle ledsage et sådant ændringsforslag.

Hvis stillerne af et eventuelt ændringsforslag i bemærkningerne ønskede at tilkendegive, at tronfølgeloven fortsat skulle have grundlovsrang, ville der f.eks. kunne anføres følgende:

»Ændringsforslaget indebærer ikke, at tronfølgelovens grundlovsrang ændres. Eventuelle senere ændringer af tronfølgeloven skal derfor behandles efter samme procedure som et grundlovsforslag.«

Spørgsmål 10:

Gør det nogen forskel på tronfølgelovens grundlovsrang, om man vælger forslag a), b) eller c)?

Svar på spm. 10:

Der henvises til Justitsministeriets besvarelse af dags dato af spørgsmål nr. 9 vedrørende lovforslag nr. L 1.

Spørgsmål 11:

I det i besvarelsen af spm. 6 til L 1 stillede forslag til ændret affattelse af lovforslagets titel fremgår ikke, at ændringen af tronfølgeloven er fremsat i henhold til proceduren i grundlovens § 88. Bør det ikke af titlen fremgå, at forslaget er fremsat i henhold til proceduren i henhold til grundlovens § 88 – og hvis ikke, hvilken betydning har det?

Svar på spm. 11:

Hvis der fremsættes et ændringsforslag til lovforslag nr. L 1, som lægger op til en ændring af grundloven, vil titlen på lovforslag nr. L 1 skulle ændres. I besvarelsen af spørgsmål 6 til L 1 er nævnt følgende eksempel på, hvordan titlen i givet fald ville kunne affattes:

»Grundlovsforslag

til

Lov om ændring af Danmarks Riges Grundlov og tronfølgeloven

(Ændring af grundlovens § 2 og ligestilling mellem kønnene i arvefølgen)«.